

OBSAH

PŘEDMLUVA	9
1 ÚVOD DO STUDIA PSYCHOLOGIE	11
1.1 Historie psychologie	12
1.2 Předmět zkoumání psychologie	17
1.3 Přehled psychologických disciplín	18
1.4 Přehled psychologických metod	19
2 OBECNÁ PSYCHOLOGIE	23
2.1 Lidská psychika	24
2.2 Obsah a projevy psychiky, vědomí, podvědomí, nevědomí	25
2.3 Význam poznávacích procesů, vnímání, představování, intuice, myšlení, paměť a jejich poruchy	29
2.4 Význam pozornosti a citů v životě člověka a jejich poruchy	36
2.5 Učení	40
3 PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI	43
3.1 Vymezení pojmu osobnost, pojetí normality a patologie osobnosti	44
3.2 Biologické, sociální a přírodní základy psychiky a vlastní aktivita jedince	45
3.3 Motivační vlastnosti – motivace, potřeby, zájmy, cíle	48
3.4 Charakter, postoje a hodnotová orientace	52
3.5 Výkonové vlastnosti – vlohy, dispozice, schopnosti, vědomosti, dovednosti, návyky, inteligence	54
3.6 Seberegulační vlastnosti – sebepoznání, svědomí, vůle	57
3.7 Dynamika osobnosti, temperament	60
4 VÝVOJOVÁ PSYCHOLOGIE	63
4.1 Význam znalosti vývojové psychologie, přehled stadií lidského života	64

4.2	Psychologické zvláštnosti prenatalního, natálního a novorozeneckého období	65
4.3	Psychologické zvláštnosti kojeneckého a batolecího období	69
4.4	Psychologické zvláštnosti předškolního a školního věku	72
4.5	Psychologické zvláštnosti puberty a adolescence	74
4.6	Psychologické zvláštnosti dospělosti a stáří	77
4.7	Senzitivní vývojové fáze – kritická období	80
4.8	Eriksonovo členění	82
5	SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE	87
5.1	Základy sociální psychologie a její význam pro práci s lidmi	89
5.2	Vymezení pojmu sociální skupina, skupinové znaky a dynamika, role, pozice, vliv na vývoj osobnosti, socializace	90
5.3	Sociální vnímání, možná zkreslování při posuzování lidí	94
5.4	Emocionální, sociální a spirituální inteligence	96
5.5	Umění komunikace slovní a mimoslovní, vedení rozhovoru, umění naslouchat	99
5.6	Styly sebeprosazování, chování asertivní, agresivní, manipulativní, pasivní	105
5.7	Chování člověka v konfliktních situacích, tvůrčí řešení problémů, odolnost vůči zátěži	108
5.8	Náročné životní situace a jejich vliv na člověka – stres, frustrace, deprese, deprivace	111
5.9	Zdraví a životní energie	115
6	PSYCHOLOGIE VE ZDRAVOTNICKÉ A SOCIÁLNÍ PÉČI	119
6.1	Profesionální adaptace na povolání ve zdravotnické a sociální péči	120
6.2	Produktivní a neproduktivní přístup profesionálních pracovníků ke klientům, možné deformace	122
6.3	Syndrom vyhoření profesionálů	122
6.4	Psychické problémy nemocných, vliv postižení na psychiku člověka, fáze smíření se s hendikepem	123
6.5	Psychologie bolesti, strachu a úzkosti	125
6.6	Psychologické vedení závažně nemocných a jejich rodin	128
6.7	Péče o člověka v terminálním stadiu	131
6.8	Péče o duševní zdraví, duševní hygiena, pozitivní životní přístup, pocit štěstí	133

7	PEDAGOGICKÁ PSYCHOLOGIE	139
7.1	Pedagogika a výchova, vzdělávání, vyučování, učení	140
7.2	Podmínky výchovy, výchovné prostředky, vzdělávací metody	146
8	PSYCHOLOGIE PRÁCE	151
8.1	Okruhy zájmu psychologie práce	152
8.2	Psychologie úspěchu	152
8.3	Finanční gramotnost	154
8.4	Koučink	155
8.5	Součinnost vedení a řízení týmu	157
8.6	Organizace času	159
8.7	Hodnotící a rozvojová soustředění – Assessment and Development Center	160
9	KLINICKÁ PSYCHOLOGIE	163
9.1	Vývojové poruchy, poruchy osobnosti, deprese	164
9.2	Psychoterapie, cíle psychoterapeutického léčení, metody psychoterapie	170
10	ZÁVĚR	175
	SLOVNÍČEK CIZÍCH POJMŮ	177
	POUŽITÁ LITERATURA	179
	PŘÍLOHA – MAPY	181